

Lesbrief Voortgezet Onderwijs klas 1 en 2

Doelen:

- De leerlingen weten dat als je luis hebt, je je nergens voor hoeft te schamen.
- De leerlingen weten welke actie zij moeten ondernemen als zij hoofdluis hebben.
- De leerlingen leren hoe de levenscyclus van een luis eruit ziet.
- De leerlingen leren op welke manieren hoofdluis zich kan verspreiden en hoe je dit kunt voorkomen.
- De leerlingen kiezen een standpunt over het invoeren van luizencontroles op middelbare scholen.

Benodigheden:

- Checklist bij hoofdluis
- Werkblad Luizen
- Huiswerkopdracht

Inleiding:

Vertel de leerlingen dat jullie het in deze les gaan hebben over luizen. Veel kinderen denken dat luizen alleen maar op de basisschool voorkomen. Dit is niet zo. Iedereen kan luizen krijgen. Zeker op de middelbare school schamen veel kinderen zich als zij luizen hebben. Dit is helemaal nergens voor nodig. Luizen zijn heel goed te behandelen.

Vraag de leerlingen naar hun basisschooltijd:

- Hebben zij weleens luizen op school of in de klas gehad?
- Wat deed de school eraan om luizen te voorkomen?

Laat de leerlingen op het digitale schoolbord de video zien.

Kern:

Voer een klassengesprek over de video.

Stel hierbij de volgende vragen:

- Wat vond je van de reactie van Jasmijn toen Fleur vertelde dat zij luizen had? Had je zelf ook zo gereageerd of zou je dat anders aanpakken?
- Fleur bedacht verschillende oplossingen, die allemaal niet werkten. Wat zou je zelf als oplossing bedenken?
- Fleur vond het verschrikkelijk dat ze luizen had. Hoe zou jij je voelen als je luizen zou hebben? Is dit echt het einde van de wereld? Hoe zou je willen dat jouw klasgenoten op jou zouden reageren?
- Wat zou jij doen als je in de schoenen van Fleur stond?

Laat de leerlingen de luizenradar zien. Vertel dat je hierop kunt zien, waar er op dit moment veel luizen gesignaleerd worden. Luizen komen dus door heel het land voor!

Vul de postcode van de school in om te bekijken wat de hoofdluisstatus in het postcodegebied is.

Vraag aan de leerlingen wie er zelf weleens luizen heeft gehad. Eventueel kun je beginnen door zelf een ervaring te delen, bijvoorbeeld dat je zelf luizen hebt gehad vroeger op school of dat je zoon/dochter thuiskwam met luizen.

- Wie heeft er weleens luizen gehad of daar thuis mee te maken gehad? Misschien een broertje of zusje?
- Hoe kwam je hierachter?
- Vond je het vervelend? Schaamde je ervoor?
- Heb je iets verkeerd gedaan als je hoofdluis hebt gekregen? (*Nee, iedereen met haar kan luizen krijgen.*)
- Komen luizen alleen maar voor op de basisschool of kan dit ook op de middelbare school gebeuren?
- Zijn er kinderen die thuis preventief gecontroleerd worden op luizen?

Werkblad Luizen

Deel het werkblad Luizen uit en leg het spel *Zoek De Valse* uit. De leerlingen krijgen steeds 3 of 4 stellingen te zien, waarbij er 1 fout is. Bij opdracht 5 bedenken de leerlingen voor zichzelf wat zij zouden doen als zij luizen zouden hebben. Laat de leerlingen in tweetallen overleggen en het werkblad maken.

Bespreek na afloop van deze activiteit de juiste antwoorden. Geef de leerlingen de onderstaande informatie aan de hand van de stellingen.

Antwoorden en extra informatie:

Opdracht 1: stelling a is niet waar.

- *Een luis leeft op je hoofd en in je haren. Een luis kan wel 30 cm per minuut lopen. Een luis kan niets springen, maar loopt gewoon van het ene naar het andere hoofd! Bijvoorbeeld tijdens het werken of als je samen op de foto gaat.*
- *Luizen zijn slimme dieren. Zij veranderen namelijk van kleur. Heb je bruin haar, dan wordt de luis wat donkerder van kleur. Heb je blond haar, dan wordt de luis wat lichter. Hij camoufleert zich dus, waardoor hij moeilijker te zien is. Wanneer een luis zich vol heeft gezogen met bloed, dan heeft hij een rode kleur.*
- *Een paar keer per dag prikt hij in je hoofd en zuigt zich vol met bloed. Door dat prikje krijg je jeuk op je hoofd.*

Opdracht 2: stelling a is niet waar.

- *Luizen hebben geen voorkeur voor schone of voor vieze haren. Het maakt dus niet uit of je je haren net gewassen hebt of niet; luizen vinden alle hoofden fijn!*
- *Luizen leven alleen op hoofden van mensen.*
- *Een luis is 3 mm, een neet is net zo groot als een speldenknop en daardoor moeilijk te zien!*

Opdracht 3: stelling b is niet waar.

De luis legt elke dag ongeveer acht eitjes. Die eitjes noemen we neten. De neten zijn ongeveer 0,8 mm lang. Deze zitten met een soort lijm stevig vast aan je haren vlak boven je hoofdhuid. Na ongeveer zeven dagen springen de neten open en worden de kleine luisjes geboren. Zo'n kleine luis is na 7-10 dagen volwassen. Een luis leeft ongeveer één maand en legt dan 250 eitjes.

Opdracht 4: stelling c is niet waar.

Luizen komen al 7000 jaar voor. In de grotten in de woestijn van Judea (Israël/Westelijke Jordaanoever) zijn er neten gevonden van ongeveer 7000 voor Christus. Ook bij de Egyptische mummies en bij opgegraven resten van Vikingen zijn neten gevonden. Luizen zijn er dus altijd al geweest en zullen hoogstwaarschijnlijk ook altijd blijven.

Opdracht 5: stelling b is niet waar.

Er zijn twee manieren om hoofdluis te behandelen. Eén keer kammen is te weinig!

- *Twee weken iedere dag met een netenkam kammen.*
- *Twee weken lang iedere dag kammen en een speciale luizenshampoo gebruiken.*
- *Kale mensen kunnen geen hoofdluis krijgen!*

Bekijk [hier](#) de checklist bij hoofdluis met de leerlingen.

De fasen Controleren, Behandelen en Nacontrole komen uitgebreid aan bod. Eventueel kunnen de instructiefilmpjes 'Hoe vind je luizen' en 'Kaminstructie' bekeken worden. Deze video's staan op de homepage van het lespakket onder het kopje "Hoofdluis behandelen".

Op de website van Prioderm zijn nog meer instructievideo's te vinden. Onder andere de video "[Hoofdluis behandelen](#)".

Opdracht 6:

Bespreek met de leerlingen wat zij hebben geantwoord.

Concludeer met de klas dat het dus niet erg is om luizen te hebben, het kan iedereen overkomen, maar dat je er wel iets aan moet doen! Ga naar je ouders want als je niks doet, dan wordt het alleen maar erger.

Slot:

Laat de leerlingen kiezen uit één van de onderstaande opdrachten.

- Maak in tweetallen een gedicht of een rap over luizen. Hierbij moet de boodschap zijn dat je je niet voor luizen hoeft te schamen.
Geef de kinderen de optie om het gedicht of de rap vanuit het oogpunt van een luis of vanuit het oogpunt van een kind met luizen te schrijven.
- Maak in tweetallen een 'Wist je dat...' A4-tje maken met feiten en fabels over luizen. Hierbij kunnen de leerlingen ook afbeeldingen of tekeningen van luizen toevoegen.